

**Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det
Konservative Folkeparti om
vækst og udvikling i hele Danmark**

9. februar 2016

Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark

Der skal være muligheder for vækst og udvikling i hele Danmark, så landet ikke bliver delt op i udvikling og afvikling.

Væksten har været ulige fordelt, og der skal derfor gøres en særlig indsats for at få væksten i gang uden for de største byer. Hele Danmark skal have muligheder for at udvikle sig.

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti afsatte derfor på finansloven for 2016 en ramme på i alt 150 mio. kr. årligt i 2016-2019 til initiativer, der kan skabe vækst og udvikling i hele Danmark.

Med denne aftale er parterne enige om at udmønte midlerne ved at igangsætte en række konkrete initiativer. Aftalen understøtter fremgang i de erhverv, der særligt er repræsenteret uden for de største byer og i landdistrikterne, og forbedrer vilkårene for at bo og arbejde i hele landet.

Aftaleparterne er enige om at gennemføre nedenstående initiativer, herunder ved at stemme for de relevante lovforslag og aktstykker.

1. Nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring til og fra øer

For beboerne på landets mindre øer og ø-kommuner er færgerne den eneste vej til omverdenen. En nedsættelse af færgepriserne vil understøtte væksten i turisme og styrke bosætningen på øerne.

Parterne er enige om at nedsætte færgetakster for passagerer og biler mv. til og fra øer. Forslaget er særligt målrettet den turistmæssige lavsæson om foråret og efteråret, hvor der er det største potentiale for at øge turismen på øerne. Dermed udvides turistsæsonen til en større del af året og fremmer samtidig helårsbeboelse på øerne.

Der afsættes 48 mio. kr. i 2016 og 95 mio. kr. årligt fra 2017 og frem. Social- og indenrigsministeren vil drøfte den konkrete udmøntning med aftalepartierne

2. Bredbåndspulje

Adgang til mobil- og bredbånddækning understøtter vækst i alle dele af landet. Bredbånd er også væsentlig for digitaliseringen af samfundet, herunder for borgernes, virksomhedernes og det offentlige brug af digitale tjenester.

Udrulningen af digital infrastruktur er som udgangspunkt markedsdrevet, og det skal fortsat være det altovervejende princip. Der er imidlertid områder, især uden for byerne, der ikke har adgang til basale bredbåndsforbindelser, og hvor teleselskaberne ikke har planer om at udrulle ny infrastruktur inden for de kommende år. Det kan være en hindring for lokal vækst gennem digitale løsninger.

Parterne er derfor enige om at oprette en forsøgsordning med en statslig bredbåndspulje på i alt 200 mio. kr til at forbedre dækningen i disse områder. Ordningen skal være efterspørgselsdrevet og teknologineutral. Der udmøntes i første omgang 80 mio. kr. i 2016 og 40 mio. kr. i 2017, hvorefter forsøgsordningen evalueres i løbet af 2017 med henblik på stillingtagen til, om de resterende 40 mio. kr. i henholdsvis 2018 og 2019 skal udmøntes.

Bredbåndspuljen målrettes sammenhængende områder af boliger, virksomheder og/eller sommerhuse med dårlig dækning, hvor teleselskaberne ikke har planer om at forbedre bredbåndsdækningen i de kommende år.

Puljen kan søges af kommuner og lokale sammenslutninger på lige vilkår. Der kan ansøges om et tilskud, dvs. en delvis finansiering af projekter. Bredbåndspuljen hjælper med tilskud til merudgiften, hvor markedet ikke har planer om dækning. Når en kommune ansøger, skal den bidrage til at dække en del af merudgiften på linje med bredbåndspuljen. De samlede offentlige tilskud til projekter, som bredbåndspuljen giver anledning til, vil derfor være højere end puljen. Slutbrugerne (borgere, virksomheder og sommerhuse) skal også medfinansiere udrulningen.

Ansøgere af puljen må ikke kombinere støtten med muligheden for fradrag til etablering af bredbåndsforbindelser jf. BoligJobordningen.

Tildeling af midler fra puljen vil ske på baggrund af en række objektive udvælgelseskriterier, og så statsstøttereglerne overholdes. Det er derudover hensigten at målrette puljens midler gennem en vægtning af kriterier, fx den nuværende bredbåndsdækning, pris og projektets størrelse.

Energi-, forsynings- og klimaministeren vil drøfte de konkrete tildelingskriterier med aftale- og teleforligskredsen.

3. Lempet elafgift for forlystelser

Momsregistrerede virksomheder kan som hovedregel få godtgjort størstedelen af afgiften på el anvendt til proces. Visse liberale erhverv, herunder forlystelser, er imidlertid ikke omfattet af godtgørelsen. Det er uhensigtsmæssigt, at forlystelser er sidestillet med liberale erhverv såsom advokater, arkitekter, reklamevirksomheder og revisorer, da aktiviteterne i bl.a. forlystelsesparker i væsentlig grad adskiller sig fra disse.

Derfor omfattes forlystelser af godtgørelsen i elafgiften. Det vil betyde, at en lang række virksomheder med forlystelsesaktiviteter vil få en lempelse af elafgiften med ca. 88 øre pr. kWh for procesforbrug. Dette vil reducere forlystelsesparkernes omkostninger og dermed styrke vilkårene for turisme. Det skal sikres, at lempelsen er i overensstemmelse med EU-retten inden ikrafttrædelsen.

Den lavere afgift på el for forlystelser vil skulle træde i kraft 1. januar 2017 og skønnes at indbringe et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 30 mio. kr. årligt.

4. Erhvervspartnerkab for avanceret produktion

Som opfølgning på Produktionspanelets anbefalinger igangsættes et partnerskab, der skal øge indsatsen for at udbrede ny automatisering og digitalisering og anden ny produktionsteknologi til flere små og mellemstore virksomheder. Dette kan være med til at styrke deres produktivitet, produkt- og forretningsudvikling.

Partnerskabet etableres med relevante erhvervs- og brancheorganisationer. Under partnerskabet skal igangsættes initiativer, som fremmer automatisering og ny teknologi i små og mellemstore produktionsvirksomheder i hele landet.

Der afsættes 11 mio. kr. i 2016, 10 mio. kr. årligt i 2017-2018 og 11 mio. kr. i 2019.

5. Målrettet erhvervsindsats i områder præget af stærk tilbagegang

Uden for de større byer har flere områder været præget af en særlig stærk økonomisk tilbagegang i de seneste år. Med udgangspunkt i erfaringerne fra de særlige indsatser, der gennem de seneste år er blevet gennemført på f.eks. Fyn (Lindø), i Frederikshavn og på Bornholm igangsættes en ny indsats.

Der samarbejdes med de regionale vækstfora om udvælgelse af relevant økonomisk trængte områder men som også have et erhvervsgrundlag og et stærkt lokalt engagement, der kan bygges på. Konkrete indsatser kan vedrøre erhvervsudvikling, uddannelse, beskæftigelse m.v. Formålet med indsatsen, der ligger ud over den almindelige regionale erhvervsindsats er at understøtte rammerne for en selvåren lokal erhvervsudvikling i områder, der har oplevet stærk tilbagegang.

Der afsættes 9 mio. kr. i 2016 og 5 mio. kr. årligt i 2017-2019.

6. Oprettelse af grundforløbsafdelinger på erhvervsuddannelser

Hvis der er for langt til en erhvervsuddannelse, er der risiko for at unge enten flytter eller ikke får en uddannelse.

Bedre mulighed for, at erhvervsskoler kan etablere grundforløbsafdelinger i form af satellitafdelinger i områder med svag uddannelsesdækning kan mindske afstandene for de unge til erhvervsuddannelserne, hvilket kan styrke søgningen.

Derfor afsættes en pulje der kan medfinansiere etableringsomkostninger til satellitafdelingerne som eventuelt kan placeres i tilknytning til øvrige uddannelsesmiljøer i områder, hvor eleverne har forholdsvis langt til den nærmeste erhvervsskole.

Der gives mulighed for tilskud til etablering af maksimalt 5 satellitafdelinger over en 5-årig forsøgsperiode. I forsøgsperioden afdækkes potentialer og barrierer ved at etablere satellitafdelinger i tyndt befolkede områder.

Der afsættes 7,5 mio. kr. i en forsøgspulje i 2016.

7. Indkvartering på kostafdelinger under erhvervsuddannelsespraktik

Virksomheder i landdistrikter kan have vanskeligt ved at tiltrække unge i praktik fra byerne og derved vanskeligt ved at skaffe nok kvalificeret faglært arbejdskraft. For at give virksomhederne bedre muligheder for at tiltrække elever i landdistrikter gives der mulighed for, at elever i virksomhedspraktik kan bo på kostafdelinger i tyndt befolkede områder med tilskud. Der oprettes en pulje, der forventes årligt at understøtte 125 elevers praktik.

Der afsættes 4,5 mio. kr. i 2016-2017 og 5,5 mio. kr. årligt i 2018-2019 til puljen.

8. Dækning af boligudgifter mv. ved praktik i det tyske nærområde

Danske virksomheder har brug for dygtige faglærte. Derfor er det vigtigt, at eleverne på erhvervsuddannelserne har gode muligheder for at få praktikpladser.

Muligheden for, at elever på danske erhvervsuddannelser kommer i virksomhedspraktik kan styrkes. Mens det kan være svært at finde nok praktikpladser i Danmark, er situationen omvendt

i Tyskland. Elever der har svært ved at finde en praktikplads i det dansk-tyske grænseland og Lolland-Falster skal derfor, som forsøg, gives samme dækning af boligudgifter mv. ved praktik i det tyske nærområde, som allerede i dag gives til elever, der har over 2½ timers samlet rejsetid fra dansk bopæl til en udenlandsk praktikplads.

Der igangsættes en forsøgsordning i 2016-2019, som forventes at understøtte praktik for minimum 50-65 elever årligt. Der afsættes samlet 6 mio. kr. i 2016-2019.

9. Forsøg med fjernundervisning i folkeskolen

Der er visse steder i landet, hvor det kan være svært at tiltrække lærere med de rette uddannelseskompetencer. Fjernundervisning kan være med til at styrke kvaliteten på skoler i yderområder, hvor det ikke kan lade sig gøre at rekruttere uddannede lærere i alle fag.

Der igangsættes derfor forsøgsordninger mellem flere skoler med fjernundervisning af elever i udvalgte fag med henblik på at identificere potentialer og barrierer. Kommunerne der ønsker at deltage i forsøget, skal ansøge Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling om deltagelse. Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2016 og 1 mio. kr. i 2017.

10. Landdistriktsvækstpiloter

Veluddannet arbejdskraft kan medvirke til at skabe øget innovation og vækst i virksomhederne.

For at understøtte innovationsaktiviteter hos virksomheder i landdistrikterne igangsættes en landdistriktsvækstpilotordning. Gennem ordningen gives tilskud til små og mellemstore virksomheder, der er beliggende i et landdistrikt og ønsker at ansætte en medarbejder med en vidergående uddannelse i op til to år til et innovationsprojekt f.eks. til udviklingen af nye produkter, services og produktionsmetoder.

Der afsættes 10 mio. kr. årligt i 2016-2019. Den statslige Innovationsfond vil bidrage med 7 mio. kr., hvortil kommer 3 mio. kr. fra rammen til vækst og udvikling i hele Danmark.

11. Succesfuldt iværksætterier via rådgivning

Mange virksomheder har vækstambitioner, men mangler de fornødne kompetencer til at gennemføre forretningsplaner, eller mangler erfaring til at rejse den fornødne kapital. For at få flere af disse virksomheder ind i forløb, der understøtter fortsat vækst, er der behov for at yde sparring og rådgivning til virksomheder med vækstpotentiale.

Derfor videreføres rådgivnings- og finansieringsinitiativet – Proof-of-Business – målrettet tidlig forretningsudvikling og udviklingsfinansiering af projekter i iværksættervirksomheder og SMV'er. Ordningen består i, at et panel af erhvervsfolk med viden om forretningsudvikling, forretningsmodeller og fagspecifik viden yder sparring og rådgivning til lovende iværksættere og SMV'er i forhold til strategi, markedsføring, økonomi og hvor Vækstfonden og private investorer kan understøtte iværksættere med risikovillig finansiering. Erfaringerne er, at de deltagende virksomheder har haft stor gavn af ordningen.

Der afsættes derfor 5 mio. kr. årligt i 2016-2019 til udviklings- og sparringsforløb og en ramme på 5 mio. kr. årligt i Vækstfonden til investeringer i perspektivrige virksomheder, der har gennemgået et sparringsforløb.

12. Privat NemID til virksomheder og til erhverv i NemKonto

Mange små virksomheder finder bestilling og administration af NemID medarbejdersignatur kompliceret og byrdefuld. Initiativet vil gøre det muligt for virksomheder, hvor der er én person, som tegner virksomheden, at anvende sit private NemID på vegne af virksomheden, hvorved virksomhedernes arbejde lettes. Endvidere vil små virksomheder få mulighed for at give en fuldmagt med privat NemID til en advokat eller konsulent, som kan agere på vegne af virksomheden. I løbet af 2017 vil løsningen også fungere for frivillige foreninger, hvor der kun er én person, der tegner foreningen.

Derudover er det ikke muligt for virksomheder selv at administrere virksomhedens NemKonto digitalt. Det skal i dag ske ved, at den tegningsberettigede henvender sig i et pengeinstitut og underskriver en formular. Med dette initiativ vil det blive muligt at tilpasse NemKontos selvbetjeningsløsning, så virksomhedsejere kan administrere virksomhedens NemKonto med deres private NemID.

Der afsættes 2 mio. kr. årligt i 2016-2018 samt 1 mio. kr. i 2019 til at udarbejde en række tekniske løsninger, der muliggør dette.

13. Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Thy

Der afsættes 1 mio. kr. årligt i 2016-2019 til Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Thy. Centret bidrager med at formidle viden om vedvarende energi både nationalt og internationalt samt gennemføre udviklingsopgaver i samarbejde med små og mellemstore virksomheder.

14. Målrettede PSO-lettelser

El-intensive virksomheder oplever, at PSO-betalingen udgør et problem for deres konkurrenceevne. Som en del af den brede vækstafale fra 2014 blev det besluttet at gennemføre såvel generelle som målrettede lempelser af PSO-betalingen. Der blev afsat 100 mio. kr. årligt i 2017-2020 til yderligere målrettede PSO-lempelser for el-intensive virksomheder. Der har siden åbnet sig mulighed for at udvide modtagerkredsen for den målrettede lempelse til at omfatte alle virksomheder, som kan dokumentere, at de opfylder EU-Kommissionens kriterier for støtte (handels- og el-intensitet). Udvidelsen af modtagerkredsen skal statsstøttegodkendes, inden den kan træde i kraft.

Der arbejdes for, at udvidelsen kan igangsættes allerede i 2016. For at muliggøre dette, afsættes der med denne aftale 10 mio. kr. i 2016.

15. En tidssvarende restaurationslov

Restaurationslovens § 27 om alderskrav forhindrer, at unge under 18 år må være beskæftiget i lokaler, hvor der udskænkes alkohol. Det betyder konkret, at en 17-årig ikke må afrydde borde i fx en familierestaurant, hvor der serveres alkohol. I mange restauranter og cafeer er serveringen af alkohol sekundær i forhold til servering af mad.

Derfor foreslås det, at modernisere restaurationsloven, hvor § 27 vil blive lempet, således at unge fra 15 år må arbejde på serveringssteder, hvor der sælges mad og alkohol, som fx familierestauranter og cafeer.

Desuden vil § 10 vedr. bevillingsperioder også blive præciseret, så bevillinger som udgangspunkt altid er på 8 år af hensyn til erhvervslivets byrder forbundet med hyppige ansøgningsrunder.

16. Arkæologiske udgravningers indvirkning på nybyggerier

Når en virksomhed skal udvide, eller der skal bygges boliger på helt nye grunde hænder det, at de støder på arkæologiske fund af væsentlig betydning, som skal udgraves og registreres, før byggeriet kan fortsætte. Håndteringen af dette kan være byrdefuldt for især mindre virksomheder, idet museumslovens bestemmelser om finansiering af arkæologiske undersøgelser er baseret på princippet om, at bygherre selv skal betale for arkæologiske undersøgelser i forbindelse med anlægsarbejde mv. Det skyldes bl.a., at der skal være et incitament til at tilrettelægge byggeriet, så det så vidt muligt undgås at lave arkæologiske udgravninger.

Vækstmulighederne for de mindre virksomheder kan forbedres ved at reducere den enkelte virksomheds eventuelle udgift til arkæologiske undersøgelser. Byrden for den enkelte virksomhed kan reduceres ved at fordele udgifterne og dermed sprede risikoen på flere. Det kan fx ske gennem etablering af en forsikringsordning i regi forsikringsselskaberne. For at undersøge om en sådan løsning er realistisk, kræves der en nærmere undersøgelse med inddragelsen af byggebranchen og forsikrings erhvervet.

Der igangsættes derfor et arbejde med at afdække, om det er muligt at reducere den enkelte virksomheds mulige udgifter til arkæologiske undersøgelser, fx via en forsikringsordning. Forudsætningen for udredningsarbejdet er dog, at en fremtidig finansieringsmodel opretholder bygherrerne økonomiske incitament til at projektere byggeriet, således at flest mulige fortidsminder bevares i jorden.

Udredningen foretages i første halvdel af 2016.

Tabel 1. oversigt over initiativer og finansiering				
	2016	2017	2018	2019
Initiativ (mio. kr., 2015-pl)				
Nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring til og fra øer	48	95	95	95
Bredbåndspulje	80	40	40	40
Elafgift for forlystelser	-	30	30	30
Erhvervspartnereskab for avanceret produktion	11	10	10	11
Målrettet erhvervsindsats i områder præget af stærk tilbagegang	9	5	5	5
Uddannelsestiltag	15	7	7	7
- Oprettelse af grundforløbsafdelinger på erhvervsuddannelser				
- Indkvartering på kostafdelinger under erhvervsuddannelsespraktik				
- Dækning af boligudgifter mv. ved praktik i det tyske nær område				
- Forsøg med fjernundervisning i folkeskolen				
Landdistriktsvækstpiloter	10	10	10	10
Succesfuldt iværksætteri via rådgivning	10	10	10	10
Privat NemID til virksomheder og til erhverv i NemKonto	2	2	2	1
Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Thy	1	1	1	1
Målrettede PSO-lettelser	10	(100)	(100)	(100) ¹
Ændring af Restaurationslovens § 27 og § 10	-	-	-	-
Arkæologiske udgravningers ift. nybyggerier	-	-	-	-
I alt	196	210	210	210
Finansiering				
Reserve til vækst og udvikling i hele Danmark	150	150	150	150
Ubrugte midler fra den tidligere pulje til nedsættelse af færgetakster for gods-transport	34	48	48	48
Medfinansiering fra Innovationsfonden til landdistriktsvækstpiloter	7	7	7	7
Medfinansiering fra Vækstfonden til Succesfuldt iværksætteri via rådgivning	5	5	5	5
I alt	196	210	210	210

Anm. 1) Del af Vækstafale 2014 til reduktion af virksomhedernes PSO-betaling